

2

**ZARZĄDZENIE MINISTRÓW: FINANSÓW, ROLNICTWA I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
ORAZ PRACY I POLITYKI SOCJALNEJ**

z dnia 23 grudnia 1991 r.

w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia gospodarki finansowej Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz sposobu przekazania środków pieniężnych Funduszu Ubezpieczenia Społecznego Rolników.

Na podstawie art. 83 i art. 112 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 45, poz. 199, Nr 103, poz. 448, Nr 104, poz. 450 i Nr 107, poz. 464) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1**Przepisy ogólne**

§ 1. Zarządzenie określa szczegółowe zasady prowadzenia gospodarki finansowej Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz sposób przekazania środków Funduszu Ubezpieczenia Społecznego Rolników na fundusze, o których mowa w art. 76 ustawy.

§ 2. Użyte w zarządzeniu określenia oznaczają:

- 1) ustawa — ustawę z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 45, poz. 199, Nr 103, poz. 448, Nr 104, poz. 450 i Nr 107, poz. 464),
- 2) prawo budżetowe — ustawę z dnia 5 stycznia 1991 r. — Prawo budżetowe (Dz. U. Nr 4, poz. 18, Nr 34, poz. 150, Nr 94, poz. 421, Nr 107, poz. 464 i Nr 110, poz. 475),
- 3) fundusz składkowy — fundusz, o którym mowa w art. 76 ust. 1 ustawy,
- 4) fundusze (bez bliższego określenia) — fundusze, o których mowa w art. 76 ust. 2 ustawy,
- 5) Kasa — Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
- 6) ZUS — Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

§ 3. 1. Podstawę prowadzenia gospodarki finansowej Kasy stanowi plan finansowo-rzeczowy Kasy, sporządzony na okres roku kalendarzowego przez Prezesa Kasy po uprzednim zaopiniowaniu przez Radę Rolników i zatwierdzony przez Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej po zasięgnięciu opinii Ministra Finansów.

2. Plan finansowo-rzeczowy obejmuje:

- 1) plany przychodów i rozchodów funduszy: emerytalno-rentowego, składkowego, administracyjnego, prewencji i rehabilitacji oraz rezerwowego,
- 2) plan rzeczowy Kasy.

3. W planie rzeczowym Kasy określa się:

- 1) liczbę emerytur i rent oraz przeciętną wysokość tych świadczeń,
- 2) liczbę zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych, liczbę rodzin otrzymujących zasiłki oraz przeciętną wysokość zasiłku,

- 3) liczbę pozostałych zasiłków lub dni zasiłkowych,
- 4) przeciętne zatrudnienie i kwotę wynagrodzeń pracowników Kasy,
- 5) wydatki rzeczowe Kasy,
- 6) koszty obsługi świadczeń (np. opłaty bankowe i pocztowe),
- 7) inwestycje.

§ 4. 1. Zatwierdzenie planu finansowo-rzeczowego następuje po ogłoszeniu ustawy budżetowej na dany rok.

2. Jeżeli ustawa budżetowa nie zostanie ogłoszona przed dniem 1 stycznia roku, na który sporządzono projekt planu finansowo-rzeczowego, do chwili ogłoszenia ustawy budżetowej Prezes Kasy prowadzi gospodarkę finansową Kasy na podstawie projektu przedłożonego do zatwierdzenia.

3. Podziału wydatków funduszy administracyjnego oraz prewencji i rehabilitacji pomiędzy jednostki organizacyjne Kasy dokonuje Prezes Kasy po zatwierdzeniu planu finansowo-rzeczowego.

4. Jeżeli ustawa budżetowa nie zostanie ogłoszona przed dniem 1 stycznia roku, na który sporządzono projekt planu finansowo-rzeczowego, do chwili ogłoszenia ustawy budżetowej podziału wydatków, o którym mowa w ust. 3, Prezes Kasy dokonuje na podstawie projektu przedłożonego do zatwierdzenia.

§ 5. 1. Prezes Kasy może w trakcie roku dokonywać zmian w planie finansowo-rzeczowym pod warunkiem:

- 1) niezwiększenia kwoty dotacji budżetowej dla funduszu emerytalno-rentowego,
- 2) zachowania określonych w ustawie wielkości odpisów na fundusz administracyjny oraz fundusz prewencji i rehabilitacji,
- 3) w odniesieniu do zmian w planie przychodów i rozchodów funduszu administracyjnego — zachowania zasad określonych w odrębnych przepisach dotyczących zmian w planach finansowych zakładów budżetowych.

2. O dokonanych zmianach Prezes Kasy informuje Ministrów Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej oraz Finansów.

§ 6. 1. Prezes Kasy przedkłada sprawozdania:

- 1) miesięczne z wykonania wpływów i wydatków na zasadach właściwych dla miesięcznej sprawozdawczości o wpływach i wydatkach niektórych funduszy,
- 2) półroczne i roczne z wykonania poszczególnych funduszy Kasy, z wyłączeniem funduszu składkowego — na

zasadach właściwych dla sprawozdawczości o środkach pozabudżetowych.

2. Roczne sprawozdanie z wykonania planu finansowo-rzeczowego Kasy zatwierdza Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej po zasięgnięciu opinii Ministra Finansów.

§ 7. 1. Środki finansowe Kasy, z wyjątkiem środków funduszu składkowego, gromadzone są na rachunkach bankowych Kasy w Narodowym Banku Polskim. Środki funduszu składkowego gromadzone są na odrębnych rachunkach.

2. Prezes Kasy może powierzyć obsługę bankową rachunków funduszu składkowego dowolnemu bankowi będącemu osobą prawną prawa polskiego.

§ 8. Prezes Kasy zapewni wyodrębnienie w ewidencji finansowej i sprawozdawczości przychodów i rozchodów poszczególnych funduszy.

§ 9. Kasa prowadzi rachunkowość według zasad określonych w przepisach dotyczących zasad prowadzenia rachunkowości.

§ 10. Do Prezesa Kasy i głównego księgowego Kasy stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące dysponenta części budżetowej i głównego księgowego budżetu resortu.

Rozdział 2

Fundusze

§ 11. 1. Fundusz składkowy jest przeznaczony na finansowanie świadczeń z ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz na finansowanie działalności Kasy przewidzianej w art. 66 ustawy, a także na pokrycie niedoboru funduszu administracyjnego w przypadku, o którym mowa w art. 79 ust. 3 ustawy.

2. Przychodami funduszu składkowego są:

- 1) składki na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie,
- 2) odsetki z tytułu zwłoki w opłacaniu tych składek,
- 3) kwoty z tytułu zwrotu nienależnie pobranych świadczeń,
- 4) kwoty z tytułu zwrotu — w myśl art. 56 ustawy — wydatków na świadczenia z ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego,
- 5) wpływy z tytułu innych wierzytelności cywilnoprawnych funduszu,
- 6) odsetki od środków na rachunkach bankowych,
- 7) wpływy z tytułu kredytów bankowych oraz pożyczek z funduszu rezerwowego, zaciąganych na uzupełnienie środków funduszu,
- 8) darowizny i dobrowolne wpłaty.

3. Rozchodami funduszu składkowego są:

- 1) wypłaty świadczeń z ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego,
- 2) odsetki z tytułu opóźnienia w wypłacie tych świadczeń,
- 3) odpisy na fundusz administracyjny oraz fundusz prewencji i rehabilitacji,
- 4) wydatki na pokrycie niedoboru funduszu administracyjnego,

5) wydatki na finansowanie działalności przewidzianej w art. 66 ustawy,

6) spłaty kredytów i pożyczek wraz z odsetkami, o których mowa w ust. 2 pkt 7,

7) wydatki na pokrycie zobowiązań cywilnoprawnych funduszu,

8) wydatki na zasiłki porodowe, macierzyńskie i chorobowe oraz jednorazowe odszkodowania, przysługujące na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin, a także na odsetki z tytułu opóźnienia w wypłacie tych świadczeń.

§ 12. 1. Fundusz emerytalno-rentowy jest przeznaczony na finansowanie świadczeń z ubezpieczenia emerytalno-rentowego oraz świadczeń rodzinnych, o których mowa w art. 54 ustawy.

2. Przychodami funduszu emerytalno-rentowego są:

- 1) składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe,
- 2) odsetki z tytułu zwłoki w opłacaniu tych składek,
- 3) kwoty z tytułu zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z ubezpieczenia emerytalno-rentowego,
- 4) kwoty z tytułu zwrotu — w myśl art. 56 ustawy — wydatków na świadczenia z ubezpieczenia emerytalno-rentowego.
- 5) kwoty refundacji ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
- 6) odsetki od środków na rachunkach bankowych,
- 7) dotacje z budżetu państwa.

3. Rozchodami funduszu emerytalno-rentowego są:

- 1) wypłaty świadczeń z ubezpieczenia emerytalno-rentowego oraz świadczeń, o których mowa w art. 54 ustawy,
- 2) odsetki z tytułu opóźnienia w wypłacie tych świadczeń,
- 3) odpisy na fundusz administracyjny oraz fundusz prewencji i rehabilitacji,
- 4) kwoty refundacji na rzecz Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

§ 13. 1. Fundusz prewencji i rehabilitacji jest przeznaczony na prowadzenie przez Kasę działalności na rzecz zapobiegania wypadkom przy pracy rolniczej i rolniczym chorobom zawodowym, o której mowa w art. 63 ust. 1 ustawy, oraz pomocy ubezpieczonym i osobom uprawnionym do świadczeń z ubezpieczenia, wykazującym długotrwałą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym albo zagrożonym taką niezdolnością w korzystaniu z różnych form rehabilitacji, przyuczenia do innego zawodu lub przekwalifikowania, o którym mowa w art. 64 ustawy.

2. Przychodami funduszu prewencji i rehabilitacji są:

- 1) odpisy od funduszu składkowego i funduszu emerytalno-rentowego,
- 2) odsetki od środków na rachunkach bankowych,
- 3) wpływy związane z prowadzeniem działalności w zakresie prewencji i rehabilitacji.

3. Rozchodami funduszu prewencji i rehabilitacji są:

- 1) wydatki na utrzymanie obiektów prowadzonych przez Kasę w celu realizacji zadań z zakresu prewencji i rehabilitacji,

- 2) wydatki na przewidziane w ustawie działania na rzecz osób korzystających z usług w zakresie prewencji i rehabilitacji,
- 3) koszty inwestycji oraz zakupu środków i usług służących realizacji zadań w zakresie prewencji i rehabilitacji,
- 4) płace pracowników zatrudnionych w komórkach organizacyjnych Kasy, które działają wyłącznie w zakresie prewencji i rehabilitacji,
- 5) wpłaty na fundusz rezerwowy w wysokości nadwyżki pomniejszonej o 1/12 wydatków funduszu przewidzianych na następny rok.

§ 14. 1. Fundusz administracyjny przeznaczony jest na finansowanie kosztów obsługi ubezpieczenia, z wyjątkiem kosztów pokrywanych ze środków funduszu prewencji i rehabilitacji.

2. Przychodami funduszu administracyjnego są:

- 1) odpisy od funduszu składkowego i funduszu emerytalno-rentowego,
- 2) odsetki od środków na rachunkach bankowych,
- 3) refundacja z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych kosztów obsługi świadczeń w przypadku zbiegu prawa do świadczeń,
- 4) różne przychody (odpłatność za wydawnictwa informacyjne, instruktażowe, za usługi).

3. Rozchodami funduszu administracyjnego są:

- 1) wydatki na pokrycie kosztów poboru składek i wypłaty świadczeń z ubezpieczenia,
- 2) wydatki z tytułu odpłatności za wykonywanie zadań zleconych z zakresu ubezpieczenia przez instytucje i osoby trzecie, w tym Zakład Ubezpieczeń Społecznych i gminy, z wyłączeniem zadań z zakresu prewencji i rehabilitacji,
- 3) wydatki na obsługę administracyjno-księgową funduszy, utrzymanie Kasy — centrali, oddziałów regionalnych, placówek terenowych i innych jednostek organizacyjnych tworzonych na podstawie statutu Kasy,
- 4) finansowanie inwestycji Kasy,
- 5) wydatki na tworzenie funduszy zakładowych w myśl odrębnych przepisów, naliczane od wydatków osobowych wypłacanych z funduszu administracyjnego,
- 6) wpłaty na fundusz rezerwowy w wysokości nadwyżki pomniejszonej o 1/12 wydatków funduszu przewidzianych na następny rok.

§ 15. 1. Fundusz rezerwowy przeznaczony jest na pokrywanie niedoborów funduszu administracyjnego oraz funduszu prewencji i rehabilitacji.

2. Przychodami funduszu rezerwowego są:

- 1) wpłaty z funduszu prewencji i rehabilitacji oraz funduszu administracyjnego, o których mowa w § 13 ust. 3 pkt 5 oraz w § 14 ust. 3 pkt 6,
- 2) odsetki od środków na rachunkach bankowych,
- 3) spłaty pożyczek udzielonych funduszowi składkowemu.

3. Rozchodami funduszu rezerwowego są:

- 1) wydatki na pokrycie niedoboru funduszu administracyjnego,
- 2) wydatki na pokrycie niedoboru funduszu prewencji i rehabilitacji,
- 3) pożyczki dla funduszu składkowego.

§ 16. 1. Stan środków na funduszu składkowym na koniec kwartału w wysokości miesięcznych wydatków tego

funduszu stanowi zabezpieczenie finansowania bieżących świadczeń. Środki przewyższające poziom miesięcznych wydatków mogą być przeznaczone na poszerzenie zakresu świadczeń lub uwzględnione przy kalkulacji wysokości składki na następny okres.

2. Niedobór funduszu składkowego może być pokryty z pożyczki z funduszu rezerwowego lub z kredytu bankowego. Skutki zaciągnięcia pożyczki i kredytu bankowego łącznie z należnymi odsetkami uwzględnia się przy kalkulacji wysokości składki na okresy następne.

§ 17. Rozliczanie należności finansowych między funduszem emerytalno-rentowym a Funduszem Ubezpieczeń Społecznych następuje w trybie określonym przez Prezesa Kasy i Prezesa ZUS.

§ 18. Rozliczanie należności finansowych funduszy z terenowymi organami administracji rządowej lub organami samorządu terytorialnego realizują oddziały regionalne Kasy w okresach kwartalnych.

§ 19. 1. Kasa nie dokonuje odpisów amortyzacyjnych i umorzeniowych od środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, z wyjątkiem dotyczących zakładowego funduszu socjalnego.

2. Inwestycje dla potrzeb Kasy finansowane są ze środków wyodrębnionych w rocznych planach finansowych. Stosuje się do nich odpowiednio przepisy o finansowaniu inwestycji państwowych jednostek i zakładów budżetowych.

§ 20. Prezes Kasy wprowadzi w trybie określonym w ustawie z dnia 26 lutego 1982 r. o statystyce państwowej (Dz. U. z 1989 r. Nr 40, poz. 221) sprawozdawczość zapewniającą bieżącą miesięczną informację o liczbie i wysokości wypłacanych świadczeń z ubezpieczenia społecznego rolników oraz kwartalną informację o dochodach i wydatkach funduszu emerytalno-rentowego.

Rozdział 3

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 21. Prezes ZUS dokona rozliczenia przychodów i rozchodów Funduszu Ubezpieczenia Społecznego Rolników za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 1991 r. — na podstawie bilansu na dzień 31 grudnia 1991 r.

§ 22. 1. Stan Funduszu Ubezpieczenia Społecznego Rolników na dzień 31 grudnia 1991 r. staje się stanem funduszu emerytalno-rentowego na dzień 1 stycznia 1992 r.

2. Zaległe składki wpłacone po 1 stycznia 1992 r. stają się odpowiednio wpływem lub przychodem funduszu emerytalno-rentowego lub funduszu składkowego.

§ 23. Koszty działania Kasy za 1991 r. refunduje się z Funduszu Ubezpieczenia Społecznego Rolników.

§ 24. Wydatkami funduszu emerytalno-rentowego są dodatki, o których mowa w uchwale nr 140 Rady Ministrów z dnia 11 października 1991 r. w sprawie uchylenia niektórych uchwał Rady Ministrów (Monitor Polski Nr 34, poz. 251).

§ 25. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1992 r.

Minister Finansów: w z. A. *Podsiadło*

Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej:

A. Tański

Minister Pracy i Polityki Socjalnej: w z. A. *Wiktorow*